

TÓTH SÁNDOR MÁTÉ

Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

Propaganda, reprezentáció, hagyomány – Belgrád 1789-es ostromának recepciója a magyarországi neolatin irodalomban

II. József törökök elleni háborúja (1787–1790), hasonlóan a korábbi törökellenes hadjáratokhoz, méltán tarthatott számot a nyilvánosság figyelmére. Oroszország terjeszkedése, illetve az orosz–osztrák–porosz viszony alakulása eleve élénken foglalkoztatta a sajtót. Emellett lehetőség mutatkozott arra is, hogy újra visszafoglalják Belgrád (Nándorfehérvár) várát, amelynek a keresztény Európa déli kapujaként szimbolikus jelentősége közismert volt a közvélemény számára. Így nem meglepő, hogy a hagyományokat követve II. József török háborúja, de főként Belgrád 1789-es visszafoglalása rendkívül nagy és általános költői reakciót váltott ki a magyarországi neolatin költészetben és a már nemzeti nyelven verselő magyar poéták körében egyaránt.

Előadásomban egy körképet szeretnék adni e történelmi eseménynek a neolatin hagyományokat követő magyarországi irodalmi recepciójáról, bemutatva néhány sajátosságát e műveknek, amelyekről általában elmondhatjuk, hogy a megírásuk mögött a hagyományok követésén túl reprezentációs, propagandisztikus cél is meghúzódott az olvasóközönség véleményének befolyásolására. A szerzők között pedig olyan neveket találunk, mint Pray György, Tertina Mihály, File András, Hannulik János vagy a Versecen élő Joachim Hödl.